

Program Zelená úsporám

20. dubna 2011

Mgr. Tomáš Chalupa, ministr

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Základní informace o programu Zelená úsporám

- Program Zelená úsporám slouží primárně ke snížení produkce CO₂ v atmosféře (skleníkových plynů) v oblasti obytných budov
- Program vytvořen Ministerstvem životního prostředí a prováděn Státním fondem životního prostředí ČR
- Poskytnutá podpora se vztahuje k nákladům investovaným na velikost podlahové plochy
- Prostředky do programu jsou získávány prodejem emisních kreditů (AAU)

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Klíčové momenty programu Zelená úsporám

- 7. dubna 2009 – vyhlášení programu
- 22. dubna 2009 – spuštění programu
- 1. září 2009 – úprava a změkčení podmínek pro získání podpory, zařazeny panelové domy
- 17. února 2010 – žádosti za 1 miliardu korun, informace o tom, že prostředky budou vyčerpány před koncem roku 2012 (významný růst počtu žádostí)
- Červen/červenec 2010 – varovné signály o možném překročení finančních prostředků
- 24. srpna 2010 – zastavení přijímání žádosti pro panelové domy
- 29. října 2010 – zastavení přijímání žádostí

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Aktivity programu Zelená úsporám v uplynulých měsících

- Prosinec/leden 2011 – zjištění neexistence kompletních informací
- 14. 1. 2011 – Rada SFŽP poslala zadání, aby se zjistilo, kolik žádostí bylo do programu přijato a v jaké celkové výši
- 31. ledna 2011 – získání základních dat
- 31. ledna 2011 – 31. března 2011 – fyzické hodnocení 41 616 žádostí
- 18. dubna 2011 – rekonstrukce časové osy všech 79 tisíc žádostí
- Duben 2011 – výběr adekvátního řešení situace

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Aktuální přehled stavu žádostí

Žádosti schválené	37.477 ks
Žádosti kompletní připravené na schválení RF	24.717 ks
Žádosti, u kterých bude zaslána výzva k doplnění	16.612 ks
Žádosti, u kterých byla administrace ukončena	287 ks

Program Zelená úsporám v číslech

- Žádosti schválené (37 477) 8 952 mil. Kč
- Žádosti neschválené (41 616) 13 636 mil. Kč
- Alokace pro veřejné budovy 4 000 mil. Kč
- Technická asistence 977 mil. Kč
- **Celkem (79 093) 27 565 mil. Kč**

- **Disponibilní zdroje 19 698 mil. Kč**

- **Celková bilance programu - 7 867 mil. Kč**

Další zdroje programu Zelená úsporám

- **Celková bilance programu - 7 867 mil. Kč**

- Nepodpoření segmentu „veřejné budovy“ 4 000 mil. Kč
- Kontrola realizací u žadatelů 1 000 mil. Kč
- Národní zdroje 1 500 mil. Kč
- Snížení výše technické asistence 250 mil. Kč
- Prodej zbývajících povolenek 600 mil. Kč

- **Bilance celkem (předpoklad) - 517 mil. Kč**

Další postup v programu Zelená úsporám

1. Vyplacení všech zbývajících schválených žádostí.
2. Schválení registrovaných a úplných žádostí a následně jejich vyplacení.
3. Vyzvat žadatele s neúplnými žádostmi o jejich doplnění ve lhůtě do 60 dnů, po jejich řádném doplnění registrovat, schválit a postupně vyplácet v čase v závislosti na disponibilních zdrojích SFŽP. Žádosti nedodané ve stanovené lhůtě budou vyřazeny z administrace.
4. Současně provádět důsledné fyzické kontroly na místě s cílem ověřit užitelnost nákladů u všech žadatelů přihlášených do programu Zelená úsporám.

Další postup v programu Zelená úsporám

- **Otevřená komunikace se všemi žadateli**
- **Rozdělení do skupiny a individuální přístup**
- **Schválené a registrované žádosti**
 - Budou uspokojeny všechny žádosti
 - Výplata požadovaných finančních prostředků
 - Zahájení kontroly plnění podmínek plnění programu Zelená úsporám
- **Neúplné a chybné žádosti**
 - Výzva k doplnění žádosti v termínu do 60 dnů
 - Doručení informace s detaily (dopis, hodnotící list, přehled chyb)
 - Vyřazení neperfektních žádostí, které nebudou ve stanovené lhůtě doplněny

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Další administrace programu

- Úplné žádosti – po schválení Radou SFŽP budou **29. dubna 2011 podepsány ministrem a následně vyplaceny**.
- Výzvy k doplnění neúplné žádosti budou odeslány v jeden den všem žadatelům, ti mají **60 dní na doplnění**.
- Doplněné žádosti budou odesílány do sídla SFŽP v Praze, tam zaevidovány jako e-spis s **rozhodným datem přijetí**.
- Žádosti budou dále kontrolovány na krajských pracovištích, a to **křížovou metodou** (pražské v Ostravě, karlovarské v Č. Budějovicích apod.).
- Úplné a doložené žádosti bude **postupně schvalovat Rada SFŽP**.
- Řídící výbor ZÚ **zastaví administraci žádostí** v momentě, kdy bude **vyčerpáno 98 % zdrojů programu**. Do 60 dnů pak výbor rozhodne o další postupu žádostí doručených po termínu pozastavení administrace.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

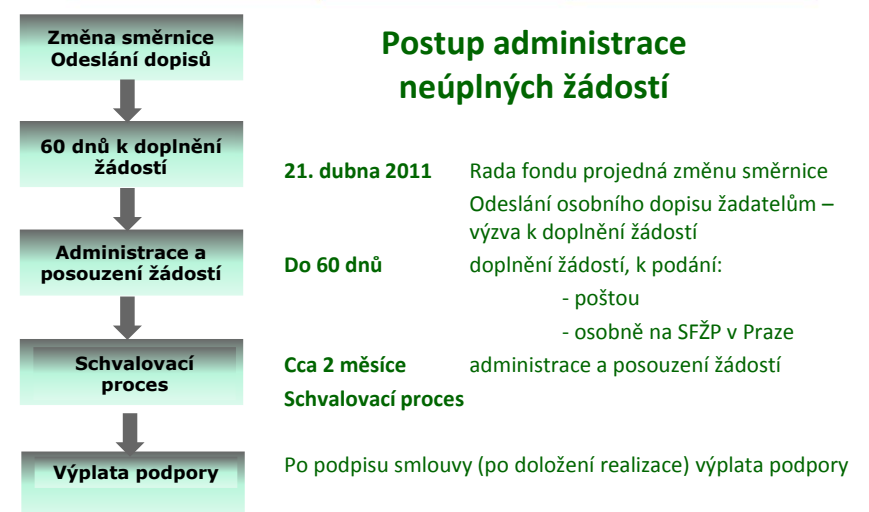
www.mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Veřejné budovy

- V Programu Zelená úsporám **nebudou veřejné budovy zatím podpořeny**, celá alokace 4 miliard bude použita pro pokrytí deficitu rodinných a bytových domů občanů.
- V případě přebytků prostředků programu Zelená úsporám budou hrazeny **bodově nejvýše hodnocené** projekty v segmentu veřejných budov.
- Další projekty veřejných budov budou podpořeny ze **zdrojů Operačního programu Životní prostředí (OPŽP)**:
 - uvolněny budou 2 miliardy v rámci 29. výzvy v prioritní ose 3 OPŽP
 - příjem žádostí začne v 2. pololetí 2011

Kritické oblasti programu Zelená úsporám

- Série kontrolních šetření a nezávislých auditů Nejvyššího kontrolního úřadu, společnosti Deloitte Advisory s.r.o., interní audit SFŽP a MŽP.
- **Kontroly zjistily celkem 73 pochybení, ta se v jednotlivých auditech a kontrolách v řadě případů opakovala. Nejzávažnější zjištění jsou:**
 - MŽP se už v počátku implementace odchýlilo od koncepce programu, a to zejména v nastavení výše dotace.
 - V procesu administrace žádostí nebyla včas a řádně nastavena kritéria, manuály, kontrolní systémy, analýzy rizik atd.
 - SFŽP nenastavil včas potřebné organizační struktury a systém práce v nich, nepřijal včas potřebný počet pracovníků.

Kontrolami a audity zjištěná pochybení

Prosinec 2008

- MŽP se už v počátku implementace odchýlilo od koncepce programu, a to zejména v nastavení výše dotace.

Únor 2009

- Metodika kontrol projektů byla vydána se zpožděním, tudíž i provádění kontrol bylo zpožděno.
- Nebylo včas zajištěno řádné školení pro zaměstnance, kteří program administrují.

Kontrolami a audity zjištěná pochybení

Březen 2009

- Nebyla včas schválena kompletní řídicí dokumentace programu (zejména Manuál pracovních postupů).
- Nebyla včas zpracována komunikační strategie programu - veřejnost nedostávala včasné a přesné informace.

Duben 2009

- Nebyla přesně vymezena dělba pravomocí a odpovědnosti mezi ministrem, Řídicím výborem a Monitorovacím výborem programu.
- V administraci žádostí nebyly stanoveny lhůty pro jednotlivé mezníky administrace žádostí, žadatelé tak ani nemohli být řádně informováni.
- SFŽP nenastavil včas potřebné organizační struktury a systém práce v nich a nepřijal včas potřebný počet pracovníků.

Kontrolami a audity zjištěná pochybení

Květen 2009

- SFŽP neprováděl kontroly, jejichž výkon je stanoven vnitřními předpisy SFŽP a zákonem o finanční kontrole.
- Některé informace byly do IS vkládány s prodlením - SFŽP tak neměl k dispozici včasné a kompletní informace o vývoji programu.
- Údaje do GIS zadávali i zaměstnanci, kteří nezaznamenávali vždy každý stav rozpracovanosti žádostí. IS GIS tak neposkytoval spolehlivé informace o datu přijetí jednotlivých žádostí, které by odpovídaly skutečnosti.

Kontrolami a audity zjištěná pochybení

Květen 2009

- Nebyla včas zpracována bilance celkového počtu všech nutných kontrol stanovených ve smlouvách s kupci AAU, ani harmonogram těchto kontrol.
- Proces administrace žádostí nebyl kontinuálně sledován a vyhodnocován.

Kontrolami a audity zjištěná pochybení

Červen 2009

- Smluvní podmínky s bankami neupravovaly zastavení příjmu nových žádostí v případě dosažení limitů celkových částek, které měly banky administrovat (došlo k překročení).
- Závěry z interních i externích auditů provedených na SFŽP v roce 2009 a 2010 k problematice programu Zelená úsporám avizovaly systémové i dílčí nedostatky, ty ale nebyly napraveny.

Červenec 2009

- V Aktualizované koncepci programu bylo uvedeno, že podpořeno bude 249 000 projektů, to vytvářelo předpoklad zapojení bank do procesu administrace žádostí, komplexní administraci banky ale prováděly jen u jednoho typu projektů.
- Banky měly povinnost zaregistrovat žádost do IS GIS do 10 pracovních dnů, SFŽP tuto lhůtu nesledoval – informace byly vkládány se zpožděním.

Kontrolami a audity zjištěná pochybení

Srpen 2009

- Důležité mezníky procesu administrace žádostí pro oblast podpory A, B a C nebyly upraveny Směrnicemi MŽP. SFŽP nemohl účinně reagovat na vzrůstající počet nekompletních žádostí, administrovány musely být i „žádosti prázdné desky“.

Leden 2010

- SFŽP uzavřel Smlouvu s jedním dodavatelem, aby nastavil monitorovací sestavy pro reporting, návrh nastavení SFŽP akceptoval s více jak tříměsíčním zpožděním od data uvedeného ve smlouvě.

Květen 2010

- SFŽP nereagoval průběžně na vzrůstající počet úplných žádostí.

Červen 2010

- Nebyla věnována dostatečná pozornost riziku předlužení programu.
- Monitorovací výbor neprováděl monitoring a dohled nad realizací a vyhodnocením programu Zelená úsporám.

Kontrolami a audity zjištěná pochybení

Srpen 2010

- Od srpna do září 2010 ukončilo pracovní poměr 11 zaměstnanců SFŽP a 36 externích pracovníků, kteří se zabývali administrací programu.
- Při změně na postu ředitele SFŽP nedošlo k řádnému předání a převzetí funkce.

Září 2010

- Přestože objem závazků programu přesahoval disponibilní prostředky programu a v srpnu až září 2010 bylo týdně podáváno cca 1 500 nových žádostí (v odhadovaném objemu 400 mil. Kč), program byl přerušen až ke dni 27. 10. 2010.
- Rozhodnutím ředitele SFŽP Libora byla zrušena 4 pracovní místa, což prohloubilo kapacitní problémy se zvládnáním programu.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Kontrolami a audity zjištěná pochybení

Říjen 2010

- Žadatelé a pobočky bank nebyly dostatečně a včas informováni o postupu v posledním týdnu příjmu žádostí.

Listopad 2010

- Součtem rozpracovaných žádostí (7 918) s celkovým počtem žádostí mimo IS GIS (15 757), bylo zjištěno, že SFŽP neměl po přerušení příjmu žádostí přehled o výši dotací u 23 675 žádostí.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Ombudsman programu Zelená úsporám

Na ombudsmana se žadatelé mohou obrátit

- v případě nespokojenosti s vyřízením svého podání nebo stížnosti prostřednictvím Zelené linky, krajského pracoviště nebo projektového manažera SFŽP ČR
- z důvodu charakteru podání/stížnosti, kterou žadatel nepovažuje za vhodné řešit je prostřednictvím krajského pracoviště nebo projektového manažera SFŽP ČR

Kontakt na ombudsmana

Mgr. Petra Kolínská

E-mail: ombudsman@zelenausporam.cz

Adresa: Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4

Tel.: 267 994 539

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Děkuji za pozornost

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

